

Súd: Okresný súd Žiar nad Hronom
Spisová značka: 25P/21/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6424200361
Dátum vydania rozhodnutia: 21. 02. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Milan Antal
ECLI: ECLI:SK:OSZH:2024:6424200361.1

Uznesenie

Okresný súd Žiar nad Hronom vo veci starostlivosti o maloleté deti A. B., nar. XX.XX.XXXX, C. B., nar. XX.XX.XXXX a C. B., nar. XX.XX.XXXX, všetky bytom ako matka, zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Banská Štiavnica, pracovisko Žiar nad Hronom, deti rodičov – matka D. E., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom B. X, XXX XX B., toho času bytom F. X, XXX XX D., otec C. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom B. X, XXX XX B., o návrhu matky na nariadenie neodkladného opatrenia, takto

rozhodol:

I. Súd n a r i a d' u j e neodkladné opatrenie nasledovne:

Súd u d e l' u j e s ú h l a s za otca maloletých detí s prestupom maloletej A. B., nar. XX.XX.XXXX a maloletého C. B., nar. XX.XX.XXXX, zo Základnej školy ul. A. G. H. XX I. J. K. L. K. M. H., N. X, XXX XX D..

Súd u d e l' u j e s ú h l a s za otca maloletých detí s prestupom maloletého C. B., nar. XX.XX.XXXX, z Materskej škôlky A. G. H. XX I. J. K. L. do Materskej škôlky, D. XX, D..

II. Súd u k l a d á matke maloletých detí povinnosť, aby v lehote 30 dní od právoplatnosti tohto uznesenia podala na súde návrh vo veci samej.

III. Žiaden z účastníkov n e m á n á r o k na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e:

1. Matka maloletých detí prostredníctvom splnomocneného právneho zástupcu podala na Okresný súd Žiar nad Hronom (ďalej len „súd“) dňa 07.02.2024 návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým žiadala, aby súd udelil za otca maloletých detí A. B., nar. XX.XX.XXXX a maloletého C. B., nar. XX.XX.XXXX, súhlas s prestupom zo Základnej školy ul. A. G. H. XX I. J. K. L. na Základnú školu, N. X, XXX XX D.. Zároveň matka žiadala, aby súd udelil za otca maloletého C. B., nar. XX.XX.XXXX, súhlas s prestupom z Materskej škôlky A. G. H. XX I. J. K. L. do Materskej škôlky, D. XX, D.. Matka žiadala priznať aj nárok na náhradu trov konania.

2. Matka vo svojom návrhu poukázala na problémy v partnerskom vzťahu účastníkov konania a následnú úpravu práv a povinností rodičov k mal. deťom v súdnom konaní č. k. 25P/118/2023, v ktorom súd schválil rodičovskú dohodu a zveril mal. deti do osobnej starostlivosti matky. Obaja rodičia sú oprávnení a povinní mal. deti zastupovať a spravovať ich majetok. Otec bol zaviazaný platiť na výživu mal. A. výživné vo výške 220,- Eur mesačne, mal. C. výživné vo výške 200,- Eur mesačne a mal. C. výživné vo výške 180,- Eur mesačne vždy do 20. dňa v mesiaci vopred k rukám matky mal. detí, so splatnosťou od 01.09.2023. Zameškané výživné na mal. deti za obdobie od 01.09.2023 do 12.10.2023 vo výške 220,- Eur u mal. A., vo výške 200,- Eur u mal. C. a vo výške 180,- Eur u mal. C. bol otec povinný zaplatiť najneskôr do 31.12.2023 k rukám matky mal. detí. Styk otca s mal. deťmi súd neupravil a ponechal ho na dohode

rodičov. Výdavky týkajúce sa voľnočasových aktivít a mimoriadne výdavky (neplánované výdavky) budú rodičia uhrádzať každý v 1-ici. Rodinné prídavky a daňový bonus bude poberať a uplatňovať si matka. Matka vo svojom návrhu ďalej poukázala na hľadanie si zamestnania, ktoré si našla v spoločnosti O. B. B. G. v Bratislave. Matka sa zamestnala v uvedenej spoločnosti na pozícii „AB Account Representative“, pričom od 15.06.2023 je tento pracovný pomer na dobu neurčitú. Miestom výkonu práce je pracovisko spoločnosti O. v Bratislave. Spočiatku matka na výkon práce pravidelne dochádzala, avšak nakoľko je Bratislava od Žiaru nad Hronom vzdialená takmer 140 km, dochádzanie ďalej nebolo únosné ani pre ňu a ani pre jej zamestnávateľa. Od januára 2024 si preto matka pre seba aj maloleté deti prenajala byt v D. K. F. X, o čom bol otec maloletých riadne informovaný. Maloleté deti majú v byte vytvorené výborné podmienky, majú samostatnú detskú izbu a celkovo nové prostredie maloletým deťom prospieva a bez akýchkoľvek problémov si naň zvykli. Matka žiadnym spôsobom ani naďalej nebráni styku otca s maloletými deťmi a tento sa s nimi, aj po presťahovaní sa matky a maloletých detí do Bratislavy, pravidelne stretáva. Matka mala otcovi oznámiť, že chce maloletým deťom zmeniť aj základnú a materskú školu, ktorú maloleté pôvodne navštevovali v Žiari nad Hronom, nakoľko po presťahovaní sa maloletých detí s matkou do Bratislavy by každodenné dochádzanie maloletých do Žiaru nad Hronom nebolo reálne. Otec však so zmenou školy a škôlky maloletých detí nesúhlasil a matke do dnešného dňa na uvedenú zmenu neudelil súhlas, napriek tomu, že ho o uvedené viackrát žiadala. Otec mal, či už sám alebo prostredníctvom právneho zástupcu, komunikovať so školským či predškolským zariadením za účelom neprijatia mal. detí na školskú či predškolskú dochádzku. Mal. deti v škole si bez akýchkoľvek problémov zvykli, výborne zapadli do kolektívu, našli nových kamarátov a celkovo im toto prostredie prospieva. Avšak podpis otca je naďalej potrebný na riadne zaevidovanie detí do tejto základnej školy, ktorú majú maloleté deti blízko miesta bydliska. Rovnako je podpis otca potrebný aj na zaevidovanie a aj nástup maloletého C. do materskej škôlky, ktorý do škôlky nemohol nastúpiť práve z dôvodu nesúhlasu otca, a teda momentálne je doma s matkou, čo je však vzhľadom na pracovné povinnosti matky ako i potrebu socializácie maloletého ďalej neúnosné. Matka komunikovala opakovane so škôlkou, ktorá pre maloletého má miesto rezervované, avšak vyžaduje podpis druhého zákonného nástupcu. Otec opakovane súhlas s nástupom maloletého do škôlky (a starších detí do školy) v Bratislave odmieta udeliť. Na základe uvedeného má matka za to, že záujem, výchova a vzdelanie maloletých sú ohrozené. Je v najlepšom záujme maloletých detí aby navštevovali školu a škôlku v mieste bydliska, v mieste kde sa nachádzajú aj s jej matkou.

3. Súd uznesením č. k. 25P/21/2024-27 zo dňa 08.02.2024 ustanovil mal. deťom kolízneho opatrovníka Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Banská Štiavnica, pracovisko Žiar nad Hronom (ďalej len „kolízneho opatrovníka“) v zmysle § 31 ods. 2 zák. č. 36/2005 Z. z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

4. Súd dňa 08.02.2024 žiadal kolízneho opatrovníka o zaslanie správy zo sociálneho šetrenia v domácnosti matky a otca a na vyjadrenie k návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia.

5. Dňa 12.02.2024 boli súdu doručené správy kolízneho opatrovníka aj v rámci šetrenia sociálnych pomerov na strane matky v Bratislave, z ktorých vyplýva, že matka s maloletými deťmi býva v 3-izbovom, priestrannom, kompletne zariadenom byte, udržiavanom v čistote a poriadku. V čase šetrenia dňa 24.01.2024 bola prítomná matka a všetky maloleté deti. Matka pracuje vo firme O., B. G. F. na pozícii „Count manager“. Matke je umožnené pracovať z domu, avšak 3 dni v týždni si zamestnávateľ vyžaduje prítomnosť vo firme, čo bol aj dôvod ich presťahovania sa do Bratislavy. V čase choroby maloletých matka po dohode so zamestnávateľom pracuje z domu. Maloletého C. do času, kedy bude mať zabezpečenú materskú školu, matka bráva do práce. Má podanú prihlášku do A. H. D., Bratislava. Maloletá A. a C. navštevujú Základnú školu N. X, D., ktorá je v bezprostrednej blízkosti ich bydliska. Do školy chodia v sprievode matky. V škole majú zabezpečené obedy a družinu. Maloletá A. je v 3. ročníku a maloletý C. navštevuje 1.ročník. Matka uviedla, že sa s maloletými do Bratislavy presťahovala koncom decembra 2023 kvôli jej zamestnaniu. Podľa vyjadrenia matky, otec bol vopred oboznámený o zmene bydliska aj zmene školy, avšak je pravda, že už v tom čase s tým vyslovil nesúhlas.

V rámci šetrenia bol vykonaný pohovor s maloletými deťmi v ich domácnosti. Pohovor bol vykonaný v obývacej izbe bez prítomnosti matky. V čase pohovoru maloletý C. pozeral rozprávku, vzhľadom na jeho vek a komunikačné zručnosti nebolo možné s ním pohovor vykonať. Maloleté deti pôsobili na začiatku hanblivo, avšak postupne sa viac uvoľnili a uviedli, že sa im v Bratislave páči, často chodia s mamičkou na prechádzky. Už si na to celkom zvykajú, ale nevedia, či by tu chceli ostať. V škole ešte dlho neboli, lebo mali prázdniny a teraz sú doma chorí. Avšak aj za ten krátky čas, podľa ich slov, sa im v škole páči.

Spolužiaci sa k nim správajú pekne, majú dobré pani učiteľky a A. si už našla aj kamarátku B.. Najradšej majú telesnú výchovu. Vo voľnom čase maloletá A. rada lyžuje a hráva hokej, máva aj hokejové zápasy kam chodí s „tatom“. V Bratislave zatiaľ nenavštevuje žiadne krúžky, ale chcela by v hokeji pokračovať. Maloletý C. má rád plávanie. Maloletý C. uviedol, že „tato“ mu chýba a chcel by s nim byť viac, vraj sa o tom s „tatom“ aj rozprával. Do školy by chcel radšej chodiť v Bratislave.

Záverom zo správ vyplýva, že maloleté deti majú v domácnosti u matky vytvorené vhodné podmienky pre napĺňanie ich potrieb a priaznivý fyzický, psychický a sociálny vývin. Mal. deťom sa v škole v Bratislave páči, spolužiaci sa k nim správajú dobre, majú dobré pani učiteľky a mal. A. si našla už aj kamarátku. Mal. C. uviedol, že do školy by chcel radšej chodiť v Bratislave. Vzhľadom na uvedené skutočnosti kolízny opatrovník navrhol, aby súd návrhu matky vyhovel.

6. Podľa § 324 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“), pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

7. Podľa § 324 ods. 3 CSP, neodkladné opatrenie súd nariadi iba za predpokladu, ak sledovaný účel nemožno dosiahnuť zabezpečovacím opatrením.

8. Podľa § 325 ods. 1 CSP, neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

9. Podľa § 326 ods. 1 CSP, v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia sa popri náležitostiach žaloby podľa § 132 CSP uvedie opísanie rozhodujúcich skutočností odôvodňujúcich potrebu neodkladnej úpravy pomerov alebo obavu, že exekúcia bude ohrozená, opísanie skutočností hodnoverne osvedčujúcich dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana a musí byť z neho zrejmé, akého neodkladného opatrenia sa navrhovateľ domáha.

10. Podľa § 328 ods. 1 CSP, ak súd nepostupoval podľa § 327, nariadi neodkladné opatrenie, ak sú splnené podmienky podľa § 325 ods. 1, inak návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietne.

11. Podľa § 329 ods. 1 CSP, súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez výsluchu a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania.

12. Podľa § 333 CSP, neodkladné opatrenie zanikne, ak uplynul čas, na ktorý bolo nariadené.

13. Podľa § 334 CSP, súd na návrh neodkladné opatrenie zruší, ak odpadnú dôvody, pre ktoré bolo nariadené.

14. Podľa článku 5 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine (ďalej len „Zákona o rodine“), záujem maloletého dieťaťa je prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. Pri určovaní a posudzovaní záujmu maloletého dieťaťa sa zohľadňuje najmä a) úroveň starostlivosti o dieťa, b) bezpečie dieťaťa, ako aj bezpečia a stabilita prostredia, v ktorom sa dieťa zdržiava, c) ochrana dôstojnosti, ako aj duševného, telesného a citového vývinu dieťaťa, d) okolnosti, ktoré súvisia so zdravotným stavom dieťaťa alebo so zdravotným postihnutím dieťaťa, e) ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do jeho dôstojnosti a ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do duševnej, telesnej a citovej integrity osoby, ktorá je dieťaťu blízkou osobou, f) podmienky na zachovanie identity dieťaťa a na rozvoj schopností a vlôh dieťaťa, g) názor dieťaťa a jeho možné vystavenie konfliktu lojality a následnému pocitu viny, h) podmienky na vytváranie a rozvoj vzťahových väzieb s obidvomi rodičmi, súrodencami a s inými blízkymi osobami, i) využitie možných prostriedkov na zachovanie rodinného prostredia dieťaťa, ak sa zvažuje zásah do rodičovských práv a povinností.

15. Podľa článku 3 ods. 1 Dohovoru o právach dieťaťa, záujem dieťaťa musí byť prvoradým hľadiskom pri akejkoľvek činnosti týkajúcej sa detí, nech už uskutočňovanej verejnými alebo súkromnými zariadeniami sociálnej starostlivosti, súdmi, správnymi alebo zákonodarnými orgánmi.

16. Podľa § 111 písm. h) zák. č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „CMP“), v konaní vo veciach starostlivosti súdu o maloletých súd rozhoduje veciach maloletého, o ktorých sa rodičia nevedia dohodnúť.

17. Podľa § 35 Zákona o rodine, ak sa rodičia nedohodnú o podstatných veciach súvisiacich s výkonom rodičovských práv a povinností, najmä o vysťahovaní maloletého dieťaťa do cudziny, o správe majetku maloletého dieťaťa, o štátnom občianstve maloletého dieťaťa, o udelení súhlasu na poskytovanie zdravotnej starostlivosti a o príprave na budúce povolanie, rozhodne na návrh niektorého z rodičov súd.

18. Podľa § 28 ods. 2 Zákona o rodine, rodičovské práva a povinnosti majú obaja rodičia. Pri ich výkone sú povinní chrániť záujmy maloletého dieťaťa.

19. Podľa čl. 9 ods. 3 Dohovoru o právach dieťaťa, štáty, ktoré sú zmluvnými stranami tohto Dohovoru musia vynaložiť maximálne úsilie na to, aby bola uznaná zásada, že obidvaja rodičia majú spoločnú zodpovednosť za výchovu a rozvoj dieťaťa. Základným zmyslom ich starostlivosti musí byť pritom najlepší záujem dieťaťa.

20. Podľa § 43 ods. 1 Zákona o rodine, maloleté dieťa má právo vyjadriť samostatne a slobodne svoj názor vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. V konaniach, v ktorých sa rozhoduje o veciach týkajúcich sa maloletého dieťaťa, má maloleté dieťa právo byť vypočuté. Názoru maloletého dieťaťa musí byť venovaná náležitá pozornosť zodpovedajúca jeho veku a rozumovej vyspelosti.

21. Podľa § 38 ods. 1 CMP, ak je účastníkom maloletý, ktorý je schopný vyjadriť samostatne svoj názor, súd na jeho názor prihliadne.

22. Podľa § 38 ods. 2 CMP, názor maloletého zisťuje súd spôsobom zodpovedajúcim jeho veku a vyspelosti. Podľa povahy veci zisťuje súd názor maloletého bez prítomnosti iných osôb.

23. Podľa § 19 ods. 3 zák. č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „školský zákon“), povinná školská dochádzka začína začiatkom školského roka, ktorý nasleduje po dni, keď dieťa dovŕši šiesty rok veku a dosiahne školskú spôsobilosť, ak tento zákon neustanovuje inak.

24. Podľa § 20 školského zákona, povinná školská dochádzka sa plní v základných školách, v stredných školách a v školách pre žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami podľa tohto zákona, ak tento zákon neustanovuje inak. Zákonný zástupca dieťaťa je povinný prihlásiť dieťa na plnenie povinnej školskej dochádzky v základnej škole (ďalej len "zápis"). Zápis sa koná od 1. apríla do 30. apríla, ktorý predchádza začiatku školského roka, v ktorom má dieťa začať plniť povinnú školskú dochádzku. Miesto a čas zápisu podľa odseku 2 určí a) obec všeobecne záväzným nariadením, orgán miestnej štátnej správy v školstve, zriaďovateľ cirkevnej školy, d) zriaďovateľ súkromnej školy. Základná škola vyžaduje pri zápise dieťaťa na plnenie povinnej školskej dochádzky osobné údaje podľa § 11 ods. 6 písm. a) prvého až šiesteho bodu a písm. b). Zákonný zástupca môže základnej škole poskytnúť tieto osobné údaje pred zápisom dieťaťa na plnenie povinnej školskej dochádzky prostredníctvom elektronického podania doručeného do elektronickej schránky základnej školy) alebo prostredníctvom elektronického dokumentu, ktorý je autorizovaný kvalifikovaným elektronickým podpisom. Žiak plní povinnú školskú dochádzku v základnej škole v školskom obvode, v ktorom má trvalý pobyt (ďalej len "spádová škola"), ak zákonný zástupca pre svoje dieťa nevyberie inú základnú školu. Žiak môže plniť povinnú školskú dochádzku v inej ako spádovej škole, ak ho riaditeľ tejto školy prijme na základné vzdelávanie. Riaditeľ spádovej školy je povinný prednostne prijať na plnenie povinnej školskej dochádzky žiakov, ktorí majú miesto trvalého pobytu v školskom obvode spádovej školy, a žiakov umiestnených v školskom zariadení alebo v inom zariadení na základe rozhodnutia súdu, ktorého sídlo sa nachádza v školskom obvode tejto spádovej školy, a to až do výšky maximálneho počtu žiakov v triede príslušného ročníka. Ak je počet žiakov vo veku plnenia povinnej školskej dochádzky, ktorí ju majú plniť v spádovej škole, vyšší, ako sú kapacitné možnosti spádovej školy, postupuje zriaďovateľ podľa osobitného predpisu. Žiak umiestnený v školskom zariadení alebo v inom zariadení na základe rozhodnutia súdu alebo na žiadosť jeho zákonného zástupcu, plní povinnú školskú dochádzku v škole zriadenej pri tomto zariadení, ak je zriadená. Žiak podľa odseku 7 môže so súhlasom riaditeľa školského zariadenia alebo zariadenia, v ktorom sa vykonáva rozhodnutie súdu, plniť povinnú školskú dochádzku aj v inej škole podľa tohto zákona. Žiak, ktorý nemá trvalé bydlisko, plní povinnú školskú dochádzku v spádovej škole, ktorú určí orgán miestnej štátnej správy v školstve.

25. Účelom neodkladného opatrenia je ochrana ohrozeného záujmu maloletého dieťaťa. V konaniach vo veci starostlivosti súdu o maloletých sa kladie prísny dôraz na ochranu záujmov dieťaťa. Záujem maloletého dieťaťa je prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú a najvyšším princípom výkonu rodičovských práv a povinností. Záujem dieťaťa musí byť prvoradým hľadiskom pri akejkolvek činnosti týkajúcej sa detí, nech už uskutočňovanej verejnými alebo súkromnými zariadeniami sociálnej starostlivosti, súdmi, správnymi alebo zákonodarnými orgánmi. Všetky súdne a správne rozhodnutia týkajúce sa detí majú demonštrovať, že najlepší záujem dieťaťa je ich prvoradým hľadiskom. Článok 3 odsek 1 Dohovoru o právach dieťaťa zaručuje dieťaťu právo na posúdenie jeho najlepších záujmov a ich prvoradé zohľadnenie pri akýchkoľvek krokoch alebo rozhodnutiach, ktoré sa ho týkajú.

26. V mimosporových konaniach možno neodkladné opatrenie nariadiť aj vtedy, ak to vyžaduje verejný záujem, za ktorý vo veciach osobnej starostlivosti o maloleté dieťa možno považovať záujem maloletého dieťaťa.

27. Pri nariaďovaní neodkladného opatrenia, resp. pri rozhodovaní o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, sa dokazovanie nevykonáva. Dokazovanie má v tomto prípade charakter tzv. osvedčovania, keď skutočnosti uvedené v návrhu alebo, ktoré sú súdu zrejmé, keď nariaďuje neodkladné opatrenie, spĺňajú atribúty vysokej miery pravdepodobnosti. Neodkladné opatrenie môže súd nariadiť aj bez výsluchu účastníkov, bez ich vyjadrení, ako aj bez nariadenia pojednávania. Ustanovenie § 325 ods. 1 CSP vymedzuje, že neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená. Na prípad úpravy práv a povinností k maloletému dieťaťu je potrebné aplikovať predpoklad nariadenia neodkladného opatrenia spočívajúci v potrebe bezodkladne upraviť pomery. Pomery, ktoré majú byť neodkladným opatrením upravené, musia mať vždy povahu právnych vzťahov. Regulácia faktických pomerov je z povahy veci vylúčená. Právne pomery a ich relevanciu posudzuje súd vždy v čase vydania rozhodnutia. Potreba ich úpravy musí byť bezodkladná, čo zahŕňa aj prvok naliehavosti a nevyhnutnosti. Samotný atribút bezodkladnosti však bez ďalšieho neznamena, že ide o akútny a jednorazový stav. Potreba upraviť pomery môže byť bezodkladná a pretrvávať aj po určité dlhšie časové obdobie. Reálne vyhodnotenie potreby bezodkladne upraviť pomery je otázkou voľnej úvahy súdu. Neodkladné opatrenie bude spravidla opodstatnené, ak dochádza k porušovaniu alebo ohrozovaniu práv a oprávnených záujmov účastníka konania.

28. Súd zdôrazňuje, že pre akékoľvek rozhodnutie vo veciach starostlivosti súdu o maloletých je podstatným posúdenie najlepšieho záujmu maloletého dieťaťa, pričom nejde o otázku skutkovú ale o právne posúdenie veci, pričom záujem dieťaťa nie je možné zamieňať so subjektívnymi predstavami rodičov, o realizácii ich výchovného pôsobenia, teda s ich predstavami o výkone rodičovských práv a povinností. Súd takto komplexne vyhodnocuje aktuálne pomery dieťaťa rodičov, zohľadňuje vek dieťaťa, jeho zdravotný stav, prípadne školskú dochádzku, mimoškolskú činnosť, vzdialenosť bydlísk rodičov, pracovné zaťaženie rodičov, výchovné pôsobenie rodičov na dieťa a podobne. Súd nepochybuje o tom, že je prvoradým záujmom každého dieťaťa, aby vyrastalo v bezpečnom a stabilnom výchovnom prostredí v okruhu ľudí, ktorí sú schopní a ochotní mu poskytnúť nielen materiálne zabezpečenie, ale aj lásku a výchovu tak, aby sa mohlo pozitívne vyvíjať po všetkých stránkach.

29. Právo rozhodovať o záležitostiach dieťaťa patrí zásadne obom rodičom tak, ako to predpokladá ustanovenie § 28 ods. 2 Zákona o rodine. Pokiaľ sa však títo nedohodnú v podstatnej otázke súvisiacej s výkonom rodičovských práv a povinností týkajúcej sa mal. dieťaťa, je na mieste, aby na návrh jedného z rodičov, resp. oboch, rozhodol súd o tom, čo je v najlepšom záujme mal. dieťaťa.

30. Zákon o rodine v ustanovení § 35 rozlišuje medzi tzv. bežnými vecami súvisiacimi s výkonom rodičovských práv a povinností a nie bežnými vecami, ktoré zákonodarca označil ako podstatné veci. Z § 35 Zákona o rodine vyplýva, že pri podstatných veciach súvisiacich s výkonom rodičovských práv a povinností sú rodičia povinní sa dohodnúť. Dohoda by sa v normálne fungujúcom vzťahu medzi rodičmi mala dosiahnuť vo všetkých veciach, nielen v tých, ktoré majú charakter podstatných vecí, avšak pri bežných, každodenných veciach zákon nevyžaduje dohodu rodičov a každý z rodičov, bez ohľadu na existenciu či neexistenciu dohody s druhým rodičom, môže vykonávať v bežných veciach rodičovské práva a povinnosti sám. Dohoda rodičov o podstatných veciach súvisiacich s výkonom rodičovských práv a povinností, ku ktorej rodičia nemôžu dospieť, môže byť v zmysle tohto ustanovenia nahradená autoritatívnym rozhodnutím súdu.

31. Výpočet uvedený v § 35 (vysťahovanie maloletého dieťaťa do cudziny, správa majetku maloletého dieťaťa, štátne občianstvo maloletého dieťaťa, udelenie súhlasu na poskytovanie zdravotnej starostlivosti, o príprave na budúce povolanie) nie je taxatívny, a teda posúdenie, či ide o podstatnú vec súvisiacu s výkonom rodičovských práv a povinností, alebo bežnú vec, závisí od úvahy súdu. Uvedený výpočet však aspoň sčasti objasňuje charakter podstatných vecí práve prostredníctvom uvedených príkladov. Skutočnosť, ktorú školu bude maloleté dieťa navštevovať, predstavuje podľa súdu podstatnú vec, o ktorej sa rodičia musia dohodnúť alebo súd na návrh jedného z nich autoritatívne po vykonanom dokazovaní rozhodne.

32. Keďže je nesporné, že otec neudelil matke svoj súhlas s plnením povinnej školskej dochádzky mal. detí a tiež súhlas s návštevou materskej školy mal. C., sú dané podmienky pre postup podľa ust. § 35 Zákona o rodine, keďže otázka vzdelávania dieťaťa a plnenia si povinnej školskej dochádzky je vecou podstatnou. V predmetnej veci súd uvádza, že v danom prípade sa jedná o konanie o nezhode rodičov, ktoré je možné začať len na návrh niektorého z rodičov. Návrh na rozhodnutie o nezhode rodičov podala matka, pričom z návrhu je zrejmé, že obaja rodičia preferujú rozdielne školské zariadenia, resp. škôlky, kde by si mali maloletí plniť povinnú školskú dochádzku a predškolskú dochádzku. V danej veci súd nie je výslovne viazaný takými návrhmi, resp. vyjadreniami, keďže je úlohou súdu posúdiť, čo je v najlepšom záujme mal. detí bez ohľadu na rodičmi navrhované riešenia.

33. Ako vyplýva z vyššie uvedených skutočností matka maloletých detí sa návrhom na nariadenie neodkladného opatrenia domáhala udelenia súhlasu za otca maloletých detí s prestupom malotelej A. a maloletého C. zo Základnej školy ul. A. G. H. XX I. J. K. L. K. M. H., N. X, XXX XX D. a s prestupom maloletého C. z Materskej škôlky A. G. H. XX I. J. K. L. do Materskej škôlky, D. XX, D., poukazujúc na skutočnosť, že matke boli rozsudkom súdu č. k. 25P/118/2023-167 zo dňa 12.10.2023 zverené všetky mal. deti do osobnej starostlivosti a matka je nútená 3-krát v týždni osobne vykonávať pracovnú činnosť pre svojho zamestnávateľa v jeho sídle v Bratislave. Navyše matka má záujme zostať v Bratislave aj natrvalo. Na to aby súd mohol kvalifikovane zhodnotiť najlepší záujem maloletých detí pri určení školského zariadenia na plnenie povinnej školskej dochádzky, je súd povinný prihliadnuť na všetky okolnosti, ktoré s týmto určením súvisia. V rámci kvality vzdelávania jednotlivých školský, resp. predškolských zariadení súd uvádza, že nakoľko ide o návrh na nariadenia neodkladného opatrenia, nie je v možnostiach a v lehotách súdu zabezpečiť všetky potrebné podklady pre rozhodnutie tohto kritéria. Súd však predpokladá, že aj keby obidve základné školy a predškolské zariadenia zodpovedali požiadavkám vzdelávacieho procesu maloletých detí, jedná sa len o nižšie ročníky základnej školy, resp. predškolského zariadenia, čo v konečnom dôsledku nemá zásadný vplyv na vzdelanie maloletých a ich zameranie. V rámci dostupnosti navrhovaného školského zariadenia matkou v Bratislave ma súd osvedčené, že tieto sa nachádzajú v blízkosti aktuálneho bydliska matky. Mal. deti chodia do školy v sprievode matky, ktorá ich následne po práci vyzdvihne.

34. Súd dodáva, že nie je jeho úlohou skúmať, ktorá škola je pre maloletého „lepšia“ alebo „vhodnejšia“, nakoľko má za to, že výber školy (odlišný od spádovej školy) je v kompetencii zákonných zástupcov v rámci ich rodičovskej zodpovednosti a túto rodičovskú zodpovednosť by nemali prenášať na iné subjekty, prípadne na štát. Ale keďže zákon predvída konanie podľa § 35 Zákona o rodine o nezhode rodičov o podstatných veciach súvisiacich s výkonom rodičovských práv a povinností, súd je povinný v takom prípade rozhodnúť, ktorú základnú školu a materskú školu by mali mal. deti navštevovať. Aj keď školský zákon predvída školské zariadenie (spádová škola), ktoré by malo maloleté dieťa navštevovať, žiak môže plniť povinnú školskú dochádzku aj v inej ako spádovej škole, ak ho riaditeľ tejto školy prijme na základné vzdelávanie. Z návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia a predložených správ kolízneho opatrovníka je zrejmé, že mal. A. a C. t. č. plnia povinnú školskú dochádzku v Základnej škole, N. X, XXX XX D., avšak na ich úplne prijatie je potrebný súhlas rodiča, ktorý súhlas so zápisom mal. detí odmietol udeliť, t. j. otca. Vzhľadom na predmet konania, ktorým je starostlivosť súdu o maloleté deti, je povinnosťou súdu sa zaoberať aj názorom mal. dieťaťa. Vo veciach starostlivosti o maloletých je súd povinný prihliadať predovšetkým na záujem maloletého. Súd pri posúdení najlepšieho záujmu maloletého vychádzal aj z vyjadrení mal. detí, ktoré boli vypočuté v rámci sociálneho šetrenia kolízneho opatrovníka. Ich názor bol posudzovaný v súlade s § 43 ods. Zákona o rodine, § 38 CMP a čl. 12 Dohovoru o právach dieťaťa. Cieľom tejto právnej úpravy je právo maloletého dieťaťa vyjadriť slobodne svoj názor vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú, a to jednak v rodine, jednak v súdnom konaní. Právo dieťaťa vyjadriť samostatne svoj názor patrí maloletému dieťaťu v rozsahu jeho schopností a rozumovej

vypelosti s ohľadom na jeho vek. Je logické, že nie je nemenné, ale vyvíja sa. Čím je dieťa staršie, tým väčšia váha a pozornosť má byť venovaná jeho názoru. Dieťa sa nemá chápať len ako objekt výchovy, ale ako aktívny účastník výchovného procesu. Toto stanovisko je zdôraznené aj tým, že mu zákon nepriznáva len práva, ale ukladá aj povinnosti. S týmto právom dieťaťa korešponduje povinnosť rodičov venovať názoru dieťaťa náležitú pozornosť, zodpovedajúcu jeho veku a rozumovej vypelosti. Takáto pozornosť však musí nájsť aj svoje vyjadrenie v praxi, to znamená, že rodič nie je povinný len si vypočuť názor dieťaťa, ale ho aj rešpektovať do takej miery, do akej je dieťa schopné posúdiť, či je mu vlastné rozhodnutie na prospech, alebo nie.

35. Z aktuálnej správy kolízneho opatrovníka vyplýva, že mal. deti majú pozitívny vzťah k novému prostrediu aj k plneniu povinnej školskej dochádzky v Bratislave. Majú pozitívne vzťahy so spolužiakmi aj s učiteľmi. Najradšej majú telesnú výchovu. Vo voľnom čase maloletá A. rada lyžuje a hráva hokej. V Bratislave zatiaľ nenavštevujú žiadne krúžky, ale mal. A. by chcela pokračovať v hokeji. Maloletý C. má rád plávanie. Maloletý C. v rozhovore uviedol, že do školy by chcel radšej chodiť v Bratislave.

36. Súd berie do úvahy, že prejavovaný názor dieťaťa nie vždy plne korešponduje s jeho najlepším záujmom a názor dieťaťa nemôže byť nadradený kritériu najlepšieho záujmu maloletého dieťaťa. Súd je však aj povinný prihliadnuť na postoje maloletého a považovať ich za akési usmernenie pri rozhodovaní vo veciach starostlivosti o maloletých, aj keď nie je názorom dieťaťa viazaný.

37. Na základe vyššie uvedených skutočností, návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia a predložených správ kolízneho opatrovníka mal súd za osvedčené, že je v najlepšom záujme maloletých detí, aby súd udelil súhlas za ich otca s tým, aby mohli navštevovať školské zariadenie a predškolské zariadenie v Bratislave. Ako bolo aj vyššie uvedené súd musí pri rozhodovaní prihliadať najmä na záujem maloletých detí. V prípade ak by súd nevyhovel návrhu matky a neudelil by súhlas namiesto otca maloletých detí, museli by maloleté deti navštevovať školské zariadenia v Žiari nad Hronom, čím by bolo ohrozené zamestnanie matky s primeraným platovým ohodnotením, aby bola schopná naďalej vykonávať starostlivosť o 3 mal. deti. Navyše je v záujme mal detí, aby navštevovali školské, resp. predškolské zariadenie v bydlisku matky, ktorej boli právoplatným rozsudkom zverené do osobnej starostlivosti. Navyše opakovaná zmena aktuálneho výchovného prostredia by mohla na mal. deti pôsobiť stresujúcu, a to aj s prihliadnutím na pozitívnu adaptáciu v novom prostredí. Súd uvádza, že pri výbere základnej školy tiež prihliadol na vôľu maloletých, ktorí vyjadrili pozitívny vzťah k novému školskému zariadeniu, pričom mal. C. by chcel radšej navštevovať školské zariadenie v Bratislave. Súd konštatuje, že rozhodol podľa 324 ods. 1 CSP s poukazom na § 35 Zákona o rodine a § 20 ods. 5 školského zákona, podľa ktorého žiak môže plniť povinnú školskú dochádzku v inej ako spádovej škole, ak ho riaditeľ tejto školy prijme na základné vzdelávanie. Z citovaného ustanovenia vyplýva, že došlo k splneniu zákonných podmienok pre plnenie povinnej školskej dochádzky mal. A. a mal. C. a tiež na zápis mal. C. do predškolského zariadenia.

38. Súd s ohľadom na osvedčený skutkový stav, potreby plnenia si povinnej školskej dochádzky maloletých detí a zápis do predškolského zariadenia, pozitívny vzťah maloletých k zmene školského zariadenia a celkového prostredia má za to, že je potrebné bezodkladne upraviť pomery vo vzťahu k maloletým neodkladným opatrením, ktorým súd udelil súhlas za otca s prestupom maloletej A. a maloletého C. zo Základnej školy ul. A. G. H. XX I. J. K. L. na Základnú školu, N. X, XXX XX D. a s prestupom maloletého C. z Materskej škôlky A. G. H. 23 v Žiari nad Hronom do Materskej škôlky, D. XX, D..

39. Keďže toto neodkladné opatrenie bolo nariadené na návrh matky pred začatím konania vo veci samej a boli ním len dočasne upravené pomery vo vzťahu k maloletým deťom, súd v súlade s ust. § 336 ods. 1 CSP uložil matke povinnosť podať meritórny návrh v primeranej lehote obsiahnutej vo výrokovej časti tohto uznesenia. Pokiaľ takýto návrh v určenej lehote matka nepodá, súd bude postupovať v súlade s ustanovením § 336 ods. 3 CSP.

40. Podľa § 52 CMP, žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

41. Podľa § 57 CMP, o povinnosti nahradiť trovy konania, ak nejde o trovy konania štátu, rozhoduje súd len na návrh.

42. Podľa § 55 CMP, súd môže náhradu trov konania priznať aj vtedy, ak je to s ohľadom na okolnosti prípadu spravodlivé.

43. O trovách konania rozhodol súd s poukazom na § 52 CMP tak, že účastníkom nepriznal nárok na náhradu trov, nakoľko nezistil žiadne okolnosti, ktoré by odôvodňovali priznanie náhrady trov konania. Aj keď si matka uplatnila právo na náhradu trov konania a zákon v § 55 CMP predpokladá priznanie náhrady trov konania, ako výnimku zo všeobecného pravidla v § 52 CMP, avšak len za predpokladu, že je to s ohľadom na okolnosti prípadu spravodlivé. Predpoklad spravodlivého by nemal predstavovať úspech v konaní tak, ako je to uvedené v § 53 CMP. Musia tu existovať okolnosti, s ohľadom na ktoré je spravodlivé náhradu trov konania priznať, umožniť účastníkovi, ktorý má byť zviazaný na náhradu trov konania, na túto skutočnosť vopred upozorniť a dať mu priestor na predstavenie prípadných opačných argumentov (k tomu porovnaj rozhodnutie Ústavného súdu ČR, II. ÚS 828/2006). Nakoľko však ide o konanie o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, v zásade nebolo možné získať vyjadrenie povinnej osoby z náhrady trov konania. Takáto osoba zavinením v konaní nespôsobilá ani žiadnu obštrukciu s poukazom na § 54 CMP.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je prípustné odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Žiar nad Hronom v potrebnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami. Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie podania na trovy toho, kto odvolanie podal.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, podpis a spisovú značku tohto konania) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že:

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil účastníkovi, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie dôkazy alebo tvrdenia, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, môže oprávnený podať návrh na vykonanie exekúcie u súdneho exekútora podľa zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) alebo návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia u miestne príslušného súdu podľa CMP.